

КРОС-КУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

Кафедра іноземної філології і перекладу
Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Амеліна Світлана Миколаївна
Семестр	3
Освітньо-науковий ступінь	PhD доктор філософії
Кількість кредитів ЄКТС	5
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	40 (20 год. лекцій, 20 год. практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Мета дисципліни – сформуванню крос-культурний підхід до здійснення професійної діяльності в сучасних умовах глобалізації з метою підвищення ефективності співпраці, ведення переговорів, а також управління персоналом в мультикультурних компаніях та організаціях. Завдання дисципліни: надання здобувачам основ знань щодо особливостей професійного спілкування з представниками різних країн; розгляд сприйняття часу і простору в різних культурах; вивчення стратегій і прийомів ефективною крос-культурною комунікації; розвиток у здобувачів толерантного ставлення до представників різних культур; формування практичних навичок та вмінь подолання міжкультурних бар'єрів; ознайомлення з методами ділового спілкування у мультикультурному середовищі.

Теми лекцій

- Тема 1.** Поняття крос-культурної комунікації. Міжкультурні бар'єри. Управління крос-культурною комунікацією.
- Тема 2.** Особливості професійного спілкування з представниками західноєвропейських країн.
- Тема 3.** Спільні риси й розбіжності української й американської культури. Їх врахування у процесі співпраці.
- Тема 4.** Специфіка спілкування з носіями ісламської культурної традиції.
- Тема 5.** Стратегії й прийоми ефективною крос-культурною комунікації.
- Тема 6.** Сприйняття часу і простору в різних культурах. Конотації кольоропозначень.
- Тема 7.** Національно-культурні стереотипи й упередження та шляхи їх подолання.
- Тема 8.** Етичні норми у спілкуванні з іноземними партнерами. Типи неетичної поведінки.

2

Теми практичних занять

- Тема 1.** Крос-культурні стилі комунікації.
- Тема 2.** Міжкультурні відмінності невербальних кодів комунікації.

- Тема 3.** Віртуальна крос-культурна комунікація.
- Тема 4.** Реклама як інструмент крос-культурної комунікації.
- Тема 5.** Професійна адаптація до особливостей різних культур.
- Тема 6.** Моделювання переговорів із представниками інших культур.
- Тема 7.** Подолання стереотипів та упереджень у комунікації з інокультурними партнерами.
- Тема 8.** Підготовка презентації для мультикультурної аудиторії

Список рекомендованої літератури

Основна:

1. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація: навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2012. 288 с.
2. Колінько М.В. Міжкультурна комунікація: топологічний вимір: монографія. Вінниця: ТВОРИ, 2019. 343 с.
3. Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник. Укл. Попович М.М. Чернівець. нац. ун-т, 2012. 160 с.

Допоміжна:

4. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації. К.: Довіра, 2007. 205 с.
5. Білий О.В. Глобалізація і культурна ідентичність: український вимір. Київ : Наукова думка, 2018. 276 с.
6. Блавацький С. Стереотипізація образу українців в західних медіа. Сучасна медіа культура: контент, концепції, перспективи (українсько-польський досвід): колективна монографія: [Й.Лось, С. Гавронський, Т.Лильо, М.Уліта та ін.]; Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. С.360-367.
7. Блинова О.Є. Поняття «стереотип» у просторі наукових категорій. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2014. Вип. 1. Т. 2. С. 7–11.
8. Гавриш М. М. Невербальна комунікація: мовчання як соціальний знак. Мова і суспільство. 2015. Вип. 6. С. 97–102.
9. Галицька М. Міжкультурна комунікація та її значення для професійної діяльності майбутніх фахівців. Освітологічний дискурс, 2014, № 2 (6), с. 23-32
10. Голубовська І.О. Етнічні особливості мовних картин світу: монографія. К.: Логос, 2004. 284 с.
11. Данилюк І.В. «Мовні конфлікти» та конструювання етнічної і національної ідентичності. Соціальна психологія. 2005. № 3 (11). С. 43-51.
12. Кайдалова Л.Г., Пляка Л.В. Психологія спілкування: навч. посібник. Х.: НФаУ, 2011. 132 с.
13. Лакуша Н.М. Культурна глобалізація вищої освіти: перспектива чи загроза? Постнекласичні дослідження. 2016. № 33. С. 167–177.

14. Почепцов Г. Г. Комунікативний контроль над розумом. URL: http://osvita.mediasapiens.ua/ethics/manipulation/komunikativniy_kontrol_nad_rozumom/

15. Семенюк О.А. Паращук В.Ю. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2010. 240 с.

16. Ушакова Н. І. Міжкультурна комунікація в університетському освітньому просторі: монографія. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2019. 230 с.

17. Hofstede Geert, Hofstede Gert Jan, Minkov Michael Cultures and Organizations: Software of the Mind. New York: McGraw-Hill USA, 2010. 576 p.

18. Martina Huber-Kriegler, Ildikó Lázár and John Strange. An intercultural communication textbook. European Centre for Modern Languages. Council of Europe Publishing. 2003. 110 p.

Інформаційні ресурси

- 1) Cross Cultural Communication: Websites/Databases/Videos: <https://erau.libguides.com/c.php?g=331091&p=2222703>
- 2) Encyclopedia Britannica. <http://www.britannica.com/>
- 3) UNESCO Thesaurus. <http://databases.unesco.org/thesaurus/other.html>
- 4) Wikipedia, the Free Encyclopedia Режим доступа: <http://www.wikipedia.org/>